

T.C.
ARSUZ KAYMAKAMLIĞI
Nardüzü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü
(Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Servisi)
Meslekle İlgili, Değer, Yetenek ve Kişisel Özellik İlişkisi

Meslek: İnsanların hayatlarını kazanmak için, belirli bir eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilere dayalı sürdürdükleri etkinlikler bütünüdür.

EN İYİ MESLEK HANGİSİDİR?

Geçmişte, şu anda, gelecekteki en iyi meslek bireyin özellik ve koşullarına en uygun olan onu en çok tatmin eden ve tüm yeteneklerini kullanarak kendini geliştirebilmesine olanak sağlayan meslektir.

Sevdiğiniz bir işi meslek edinirseniz, hayatta bir gün dahi olsa çalışmış olmazsınız. (Konfiçyüs)

Hayatta bir gün bile çalışmadım, hepsi keyiften ibaretti. (Edison)

Meslek seçimi birçok faktörün bileşkesinden oluşan kompleks bir süreçtir. Meslek seçimine etki eden bireysel faktörler ele alındığında:

İlgi : Bireyin bir faaliyetten hoşlanma ve haz alma (doyum sağlama); faaliyeti sevip-sevmeme; derecesidir.

Neleri Yapmaktan Hoşlanırım? & Neleri Sıklıkla Yaparım? soruları, kişinin ilgi alanlarını anlayabilmesi, keşfedilebilmesi için sorulacak sorular olabilir.

Değer : Bireyce ulaşılmak istenilen hedeflere yönelik olarak atfedilen önemi ifade eder.

Bir mesleği bizim için değerli kılan özelliklere ise meslek değerleri denir. Başka bir ifadeyle meslek değerleri; bir mesleğe girme sonucunda o mesleğin getirilerinden elde edilen doyumdur.

Yetenek : öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür. Yetenek, doğuştan getirilen özelliklerin çevresel faktörler, eğitim olanakları ve kişinin kendini geliştirme çabaları sonucu ortaya çıkan potansiyeli ifade etmektedir. Yetenek bazı kuramcılar tarafından zeka olarak da adlandırılmış olup, insan zekasının/yeteneğinin/potansiyelinin tek bir boyutu yoktur. Bu yetenek alanlarından bazılarının;

- *Sözel-Dilsel Zeka
- *Uzamsal Zeka
- *Müziksel Zeka
- *Görsel Zeka
- *Duyusal Zeka
- *Ruhsal Zeka olarak gruplandırıldığı ve hali hazırda yapılan/yapılmaya devam eden/yapılacak çalışmalar ile daha da çeşitlendirileceği değerlendirilmektedir. Her bir zeka türünün beyin yapısı içinde kendine özgü bir işleyişinin olduğu bilinmektedir.
- *Mantıksal-Matematiksel Zeka
- *Doğa Zekası
- *Bedensel-Kinestetik Zeka
- *İçsel Zeka
- *Kişilerarası-Sosyal Zeka

Kişilik Özellikleri ile Uyumlu Meslek Seçimi Yapmak Neden Önemli?

Çalışmalar pek çok kişinin bir işe başlamadan önce, hangi alana dair ilgisi ve becerisi olduğundan habersiz olduğunu desteklemektedir. İnsanlar mesleklerine yönelik ilgilerinin olup olmadığını ya da karakterleriyle uyumlu olup olmadığını değerlendirmekte oldukça geç kalmakta, teorik bilgi ediniminden bağımsız olarak ancak iş hayatına atılıp gerçek çalışma koşullarını tecrübe edildikten sonra karakter uygunluğu farkındalığı ile uygulama becerisi kazanmaktadır. Fakat bu dönemin kariyere yeniden yön vermek ve büyük değişiklikler yapmak için oldukça geç bir dönem olduğu aşikardır.

Kişilerin meslek seçimi yaptıktan sonra değişime gitmelerinin özellikle ülkemiz koşulları açısından oldukça zor/imkansız olduğu/olacağı değerlendirildiğinde kişilik özelliklerine/kişilik tiplerine uygun mesleki seçim yapmanın önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Holland *tipoloji kuramında* kişilik tiplerini; Gerçekçi (Realistic) Kişilik, Araştırmacı (Investigative) Kişilik, Sosyal (Social) Kişilik, Gelenekçi (Conventional) Kişilik, Girişimci (Enterprising) Kişilikve Sanatçı (Artistic) Kişilik Tipi olarak sınıflandırmıştır.

T.C.
ARSUZ KAYMAKAMLIĞI
Nardüzü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü
(Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Servisi)
Meslekle İlgili, Değer, Yetenek ve Kişisel Özellik İlişkisi

MESLEKİ GELİŞİMİNİZİ DESTEKLEYİCİ
ÖNERİLER

- * Zamanımızı iyi değerlendirerek, anlık boşlukları bile kişisel gelişimimiz için fırsat görüp faydalı bir şekilde harcamalıyız.
- * Kendimizi geliştirmeye en fazla katkı sağlayacak olan kitap oluma alışkanlığını kazanmalı ve düzenli kitap okumalıyız.
- * Teknolojiyi amacına uygun bir biçimde, elimizdeki imkanları bilgiye ulaşmak, araştırmak, proje üretmek, kişisel gelişimimizi sağlamak amacıyla doğru biçimde kullanmalıyız.
- * Resim yapmak, müzik enstrümanı çalmak, şarkı söylemek, şiir okumak, kitap okumak, yazı yazma etkinlikleri, spor faaliyetleri, zeka oyunları oynama, bahçe işleri vb. gibi aktivitelerle zamanımızı dolu dolu geçirmeliyiz.
- * Yaptığımız aktiviteler arasından hangilerini severek ve sıklıkla yaptığımızı, hangilerinde daha iyi olduğumuzu düşünerek ilgilerimizi ve yeteneklerimizi keşfedici soruları kendimize sormalıyız.
- * Annemiz-babamız, kardeşlerimiz, akrabalarımız, öğretmenlerimiz bizim kişilik gelişimimiz için önemli rol modelleridir. Bazen onlar gibi olmak istediğimizi kendi kendimize söyleriz. Çevremizde olumlu rol modeli olabilecek, idol (Örnek alınan, en çok hayranlık duyulan kimse) olarak belirlenen olumlu kişiler bulunurken aynı zamanda çevremizde veya özellikle medyada kişilik gelişimimiz için olumsuz örnek teşkil edebilecek bazı kişiler de bulunabilir. İdol olarak seçtiğimiz, kendimize model aldığımız bazı yanlış kişiler karakterimizi olumsuz yönde etkiler. Takip edilen olumsuz karakter, kötü ahlaka sahip youtube fenomenleri, dizi, sinema oyuncularını, ünlü sanatçıları kendimize idol olarak belirlememeliyiz.

- * İmkanlarımız ne kadar kısıtlı olsa da kendimizi geliştirmek için çevremizdeki kaynakları, fırsatları araştırmalıyız. Kütüphaneler, müzeler, halk eğitim merkezleri, spor kompleksleri gibi ücretsiz erişilebilecek hizmetleri sağlayan kurumlardan mümkün mertebe yararlanmalıyız.
- * Ücretsiz olarak sunulan yaygın eğitim faaliyetlerine; kurslara katılmalı, kişisel eğitimsel-mesleki alanlarda çeşitli sertifikalar alarak kendimizi geliştirmeliyiz.
- * 21. yüzyılda, bilgi ve uzay çağında, çağı yakalamamız ve çağın gerisinde kalmamamız için; bilgisayar kullanımı, on parmak klavye kullanımı, kodlama, programlama, yazılım kursları, İngilizce ve diğer yabancı dil kursları, hızlı okuma, diksiyon kursları, zeka oyunları kurslarına, ayrıca müzik enstrümanları kullanma, halk oyunları, ebru sanatı gibi kurslara, futbol, binicilik gibi sportif kurslara, tehlikelerin farkında olmak ve korunmak için Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi gibi kurslara ailelerimizin izni ve imkanlar dahilinde katılmalıyız.
- * Alet çantamızda/altyapımızda ne kadar çeşitli ve tercih edilir eğitim mevcutsa iş başvurusu ve işe kabulde tercih edilirlüğimizin artacağına dikkat etmeliyiz.
- * İlgi, yetenek, kişilik özelliklerimiz ve meslek değerlerimizi daha net bir şekilde anlayabilmek için uzman (okul için rehberlik servisi) yardımı almalıyız.
- * Mesleki seçenekler ile ilgili riskleri, çalışma şartları, avantajları, dezavantajları, zorluk derecesi, kazanç durumu gibi bilgileri bireysel olarak araştırarak, ailemizden destek alarak, uzmanlara ve o mesleği icra eden kişilere danışarak öğrenmeliyiz.
- * Mesleki seçimimize dair çevremizden gelen görüş ve önerilere açık olmalıyız.

- * Mesleki gelişimimize katkı sağlayacak değerleri ve ilkeleri; azmi; kararlılığı; pes etmemeyi ve motive olmayı, planlı-programlı olmayı, amaç-hedef oluşturmayı, zamanı israf etmemeyi, verimli ders çalışmayı öğrenmeli ve bu değerleri ve ilkeleri uygulayarak mesleki gelişimimize katkı sağlamalıyız.

Bu yola baş koyan öğrenciler için Bakanlığımızca geliştirilen ve erişimimize sunulan **EBA**'dan (Eğitim Bilişim Ağı) azami olarak faydalanarak herhangi bir özel kaynak/ders/kurs/öğretmen/takviyeye ihtiyaç duymadan hedeflerimize ulaşabilme imkanımız olduğunu aklımızdan çıkarmayarak verimli bir şekilde çalışmalıyız.

Mesleki seçiminizin doğruluğunu, seçtiğiniz meslekten doyum sağlamanızı sağlayacak yegane şey azim ve kararlılığınız olacaktır !

KAYNAKÇA:

- <http://meb.ai/UfvjMif> (Erişim Zamanı:04.12.2023–09.02)
- <http://meb.ai/p8KPA3> (Erişim Zamanı:04.12.2023–09.47)
- <http://meb.ai/jauCk4U> (Erişim Zamanı:04.12.2023–10.01)
- <http://meb.ai/nNi7Os> (Erişim Zamanı:04.12.2023–11.53)
- <http://meb.ai/8IUtHE> (Erişim Zamanı:04.12.2023–13.12)
- <http://meb.ai/UTiCxjU> (Erişim Zamanı:04.12.2023–14.22)
- <http://meb.ai/pO8IL4> (Erişim Zamanı:04.12.2023–14.30)
- <http://meb.ai/WmEbXp> (Erişim Zamanı:04.12.2023–14.42)
- <http://meb.ai/UhWkfh> (Erişim Zamanı:04.12.2023–14.55)
- <http://meb.ai/MqBxoM> (Erişim Zamanı:04.12.2023–14.58)